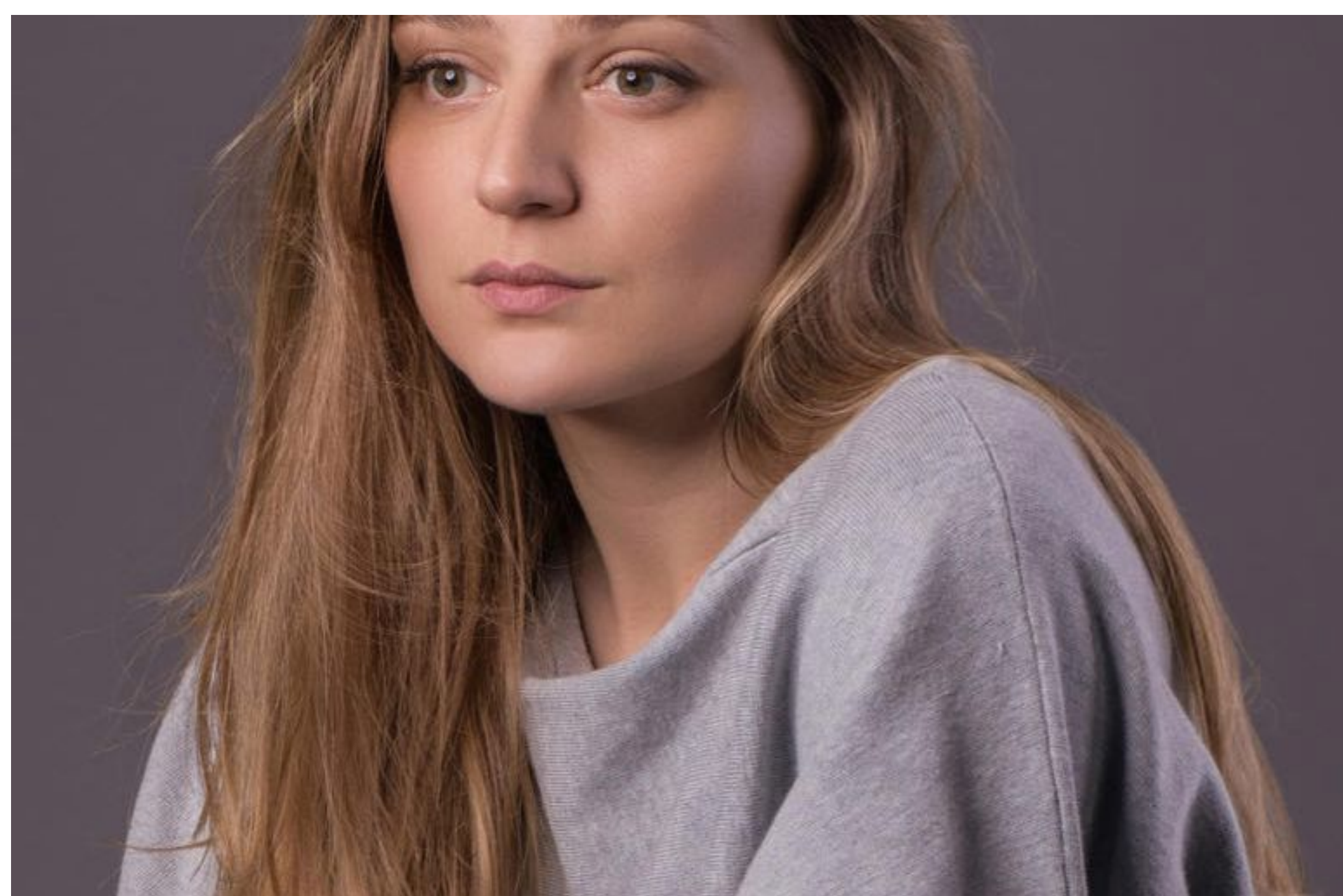

TEME

Maja Izetbegović: Umjetnost nas stavlja na svjetske mape

Izetbegović: Uzdizati vrijednosti slobode, multikulturalnosti i antifašizma je moja svakodnevna potreba

Elma Ljubčić

24 Jun 2020 | Ažurirano: 27 Jun 2020 07:53 AM (GMT)

Od 2008. godine, kada je diplomirala na Akademiji scenskih umjetnosti u Sarajevu, glumica Maja Izetbegović je u svoju biografiju upisala brojne uloge za koje je nerijetko nagrađivana, kako u BiH, tako i u Srbiji i Hrvatskoj.

Članica je ansambla Kamernog teatra 55 u Sarajevu, a često je saradivala sa Sarajevskim ratnim teatrom, Narodnim pozorištem Sarajevo, Scenom MESS i East West Centrom.

Period izolacije koji je iza nas, a koji je značio prestanak pozorišnog rada, teško joj je pao pa je jedva dočekala povratak na scenu koji je označen projektom *Teatar u kvartu* koji je održan u sklopu četvrtog izdanja Pop Art Festivala, a u okviru kojeg su pozorišni umjetnici za 24 sata napravili predstavu.

“Teško mi je pala zatvorenost, ali sam je nekako savladala i prihvatila. Nedostajali su mi ljudi mnogo. Nedostajalo mi je pozorište i scena. Teatar u kvartu je bio zaista lijep događaj koji je meni značio pobjedu pozorišta i umjetnosti”, kaže Izetbegović.

Nakon toga su uslijedile probe za predstavu *Osramočeni*, nezavisne produkcije Kontakt, koju prema Pulitzerom nagrađenoj drami američkog pisca pakistanskog porijekla Ayada Akhtara režira Dino Mustafić. Osim Maje Izetbegović, u predstavi *Osramočeni* koja će u Botaničkoj bašti Zemaljskog muzeja BiH premijerno biti izvedena 6., 7. i 8. jula, uloge će ostvariti i Ermin Bravo, Boris Ler, Snežana Bogićević i Lazar Dragojević.

“Atmosfera na probama je vrlo kreativna i nadahnjujuća. Radimo u Botaničkoj bašti Zemaljskog muzeja BiH i sveukupni doživljaj proba zbog ambijenta i cijele ekipe mi izgleda kao najljepši san. Radim ono što volim u prostoru koji volim sa ljudima koje volim”, ističe.

Netrepeljivost prema drugom i drugačijem

U ovoj predstavi koja se bavi aktuelnim društveno-političkim temama kao što su islamofobija te pitanja rasnog, vjerskog i nacionalnog identiteta pripala joj je uloga Emily, umjetnice i slikarke koja inspiraciju za svoj rad nalazi u islamskoj umjetnosti i filozofiji.

“Kroz njena istraživanja ona u islamskoj umjetnosti pronalazi veliku slobodu, mir, odsustvo ega i povezanost čovjeka sa širom slikom svijeta u kojem živi. Na neki način ona romantizira islam i želi svoj doživljaj te filozofije da prenese u svoj rad”, otkriva Izetbegović.

Reklama

Maja Izetbegović na probi predstave *Osramočeni* u Botaničkoj bašti Zemaljskog muzeja BiH

Ovaj angažovani Akhtarov tekst postavljen je u visokoj klasi američkog društva u New Yorku i donosi priču o Amerikancu Amiru koji odbacuje svoje muslimansko vaspitanje smatrajući ga nazadnim, dok njegova supruga Emily romantizira tradiciju islama jer u njoj pronalazi inspiraciju za svoj kreativni rad. Na večeri sa likovnim agentom Jevrejom i njegovom suprugom koja također dolazi iz manjinske zajednice dolazi do kulturnog sukoba koji se pretvara o polemiku o rasnom, vjerskom i nacionalnom identitetu. Na pitanje koliko ovaj tekst korepondira sa stvarnošću koju živimo danas, Izetbegović kaže:

“Nažalost, ovo je pitanje koje mi često zadnjih godina bude postavljeno. Što je ujedno indikator da je netrepeljivost prema drugačijem sveprisutna u našem društvu. To mogu najviše primjetiti u odnosu prema migrantima, jako sam tužna jer smo učahureni i neosjetljivi na taj problem i zaboravljamo našu blisku prošlost koja je slična njihovoj sadašnjosti danas”.

Dodaje kako društvo u kojem živimo nije više ni naizgled liberalno.

“Uzdizati vrijednosti slobode, multikulturalnosti i antifašizma je moja svakodnevna potreba. Kod nas je, nažalost, riječ multikulturalnost i suživot postala floskula, a ne filozofija života i životnih vrijednosti. Odmakli smo se od jednakosti i zajedništva i zarobili se u identitete iz kojih drugo i drugačije smatramo prijetnjom”, smatra.

Moć riječi izgovorene na sceni

Elijahova stolica, Nora, Antigona – 2000 godina kasnije, Klasni neprijatelj, Hipermenzija, Djeca sunca, Kad bi naglas govorili, Naš razred, Tri sestre, Kavkasni krug kredom samo su neke od predstava kojima je pokazala svoje glumačko umijeće i kojima je skrenula pažnju javnosti na brojne društvene anomalije.

“Riječ je sila i odgovornost. Mogu reći iz vlastitog iskustva da sam nemali broj puta izašla sa predstave koja je ontološki utjecala na mene”, ističe.

Napomena o autorskim pravima

Preuzimanje dijela (maksimalno trećine) ili kompletnog teksta moguće je u skladu sa članom 14 Kodeksa za štampu i online medija Bosne i Hercegovine: “Značajna upotreba ili reprodukcija cijelog materijala zaštićenog autorskim pravima zahtijeva izričitu dozvolu nositelja autorskog prava, osim ako takva dozvola nije navedena u samom materijalu.”

Ako neki drugi medij želi preuzeti dio autorskog teksta, dužan je kao izvor navesti Al Jazeera Balkans i objaviti link pod kojim je objavljen naš tekst.

Ako neki drugi medij želi preuzeti kompletan autorski tekst, to može učiniti 24 sata nakon njegove objave, uz dozvolu uredništva portala Al Jazeera Balkans, te je dužan objaviti link pod kojim je objavljen naš tekst.

Govoreći o ulogama koje je utjelovila, a koje karakteriše snažna društvena angažovanost, Izetbegović kaže:

“Biti na sceni je privilegija. Imati priliku sudjelovati u javnom prostoru je velika odgovornost. Volim da se bavim temama koje se mene lično tiču, koje pokreću i podsjećaju na humanost i empatiju, koje postavljaju pitanja od kojih društvo zazire i ne želi da se suočava s njima. Smatram da postavljanje pitanja od kojih društvo zazire i ne želi da se suočava s njima je bitno za društvo. Ne usuduju kročiti, ali širimo vlastitu svijest, a time i svijest onih koji to sebi dozvole kroz konzumiranje umjetnosti”.

Iako su upravo umjetnici i kulturni djelatnici najbolji ambasadori BiH, kultura u BiH suočava se s brojnim izazovima i problemima.

“Imamo tu lijepu sudbinu da nas umjetnost često stavlja na svjetske mape i da nas ljudi u svijetu prepoznaju po kvalitetnim umjetnicima i umjetnicama i umjetničkim djelima. Biti glumica u BiH nije mnogo drugačije nego biti glumica bilo gdje drugo u svijetu. Ali oni što mogu reći je biti glumica je divno i izazovno jer prije svega radim ono što volim i od toga živim”, zaključuje Izetbegović.

Izvor: Al Jazeera